

Rol provincies bij burgerinitiatieven in het groen

Bijeenkomst leernetwerk samenspel
burgerinitiatieven en overheden

Lelystad 25 maart 2015

Marrit Klompe : Provincie Overijssel
Jessica Winter : Landschap Overijssel

Netwerk (leren voor) Overijssel Duurzaam

Doel: impuls aan duurzaamheidseducatie

Deelnetwerk: **natuur, landschap, biodiversiteit**

- vergroting betrokkenheid bewoners bij N&L is must voor draagvlak!
- gericht op versterking/uitbreiding projecten waarbij bewoners actief zijn in natuur/groen
- communities of practices als vliegwiel voor bottum-up betrokkenheid

partners: provincie, Landschap Overijssel, IVN

Strategie:

- vorming netwerk met bestaande partners
- uitbreiding netwerk met nieuwe partners
- versteviging netwerk (duurzaam)

Doelen Netwerk:

- uitlokken en ondersteunen van burgerinitiatieven N&L binnen en buiten steden en dorpen
- uiteenlopende leefstijlen betrekken bij natuur / groene leefomgeving (hoe doe je dat?)
- samenwerken en van elkaar leren (meer en succesvollere burgerinitiatieven)

Aanpak:

- oriënterend overleg met “natuurlijke” partners
- opdracht aan Landschap Overijssel en IVN

Inhoud opdracht:

- ontwikkelen en onderhouden netwerk natuur, landschap, biodiversiteit
- uitbouwen netwerk, zowel qua samenstelling als activiteiten

Ambitie:

- bewoners en bedrijven zoveel mogelijk betrekken bij eigen natuurlijke leefomgeving
- samen leren hoe bewoners met verschillende leefstijlen te benaderen en interesseren (en geïnteresseerd houden) voor eigen leefomgeving

Hoe:

- mensen bij elkaar brengen, voeden, inspireren en aanspreken op zelforganiserend vermogen
- Groene Lopers ontwikkelen als boegbeeld voor netwerk (vliegwiel)
- leefstijlen van Motivaction hanteren als leeropgave voor betrekken bewoners/bedrijven bij groene samenwerkingsprojecten

Groene Lopers

Symbool voor:

- verbinding stad en buitengebied
- relatie bewoners, ondernemers en organisaties bij groen/natuur in eigen leefomgeving
- beleving, laagdrempelige inspiratie
- actieve betrokkenheid bij groene woon-, werk- en leefomgeving

Principe Groene Loper:

Verbinding en opschaling van groene burger initiatieven

Kenmerken:

1. Bonte diversiteit; groot/klein, binnen/buiten de stad, oud/jong, autochtoon/allochtoon etc.
2. Gezonde voortplanting; gedragen door groep mensen/organisaties die Groene Loper duurzaam verder brengen
3. Kruisbestuiving; delen van ervaringen, samenwerken, samen leren en elkaar inspireren

Voorwaarden Groene Loper:

- projectplan met doelstelling, activiteiten en begroting
- werkorganisatie met duidelijke trekker(s)
- betrokkenheid gemeente
- activiteiten gericht op betrokkenheid bewoners met uiteenlopende leefstijlen
- activiteiten gericht op natuur, landschap, biodiversiteit
- toepassing participatieladder
- uitstraling op schaal van stad/gebied door omvang, kwaliteit, innovatie e.d.

- Aantal inwoners van Overijssel: 1.139.350
- Bevolkingsdichtheid: 343 inwoners/km² land
- In Zwolle, Deventer, Enschede, Hengelo en Almelo: 533.451 (=46,8%)
dit zijn:
- 974.000 autochtonen
- 84.000 niet westerse allochtonen
- 80.000 westerse allochtonen
- 8 leefstijlen

En dan in de praktijk:

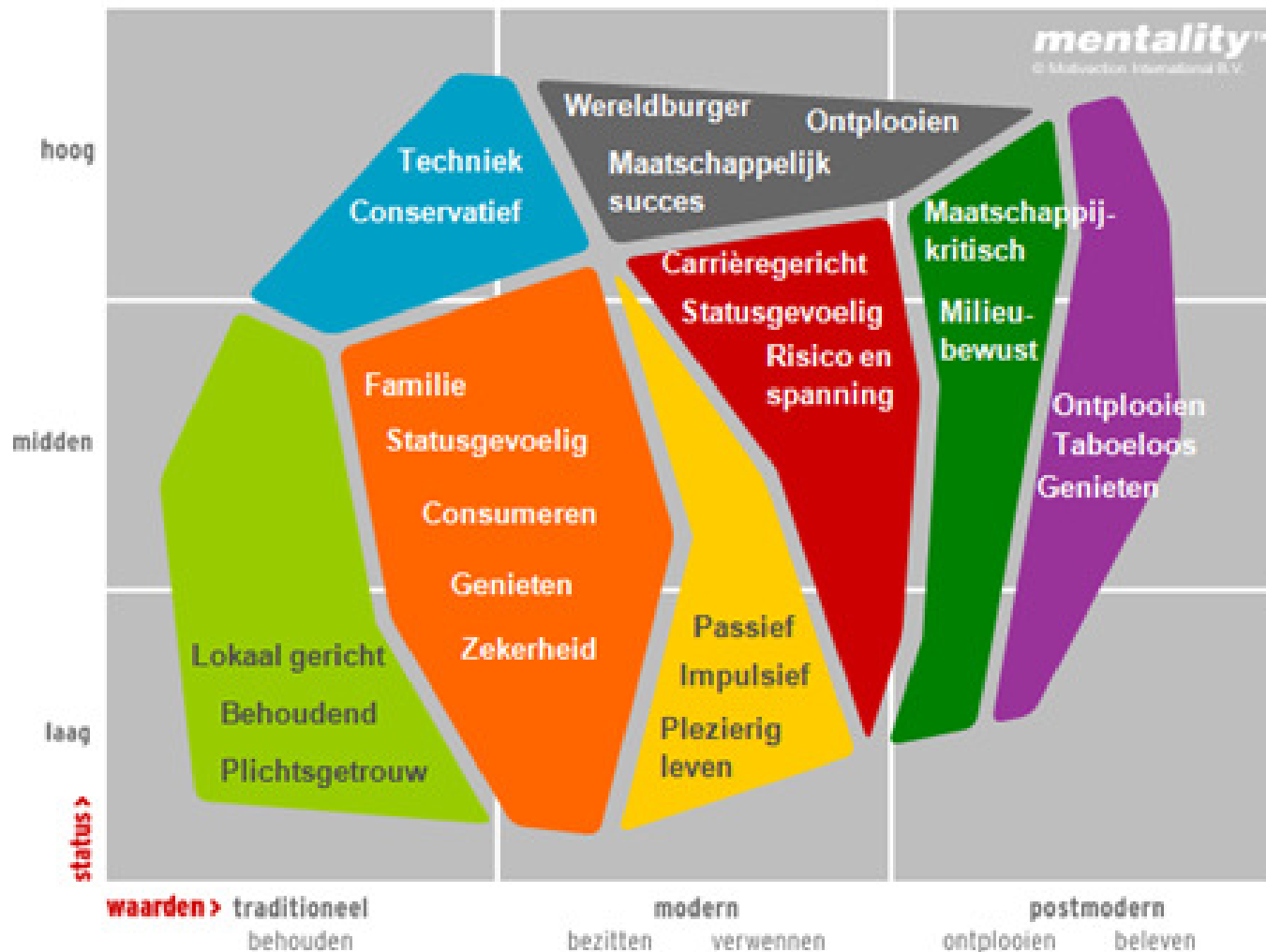
- Vier Netwerkbijeenkomsten in 2014
- Introductie Motivacion Leefstijlen
- Verder ontwikkelen concept Groene Loper
- Start twee Groene Lopers Zwolle en Deventer
- Supernetwerkdag waarin aangehaakte deelnemers elkaar ontmoeten en initiatieven presenteren

DE GROENE LOPER!
(VAN DEZE TIJD)

Alle (alle?) leefstijlen betrekken!

Elk Mentality-milieu heeft zijn eigen waardenpatroon

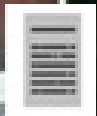

MOTIVACTION
research and strategy

Traditionele burgerij

15% van de Overijsselse bevolking
6% van de achterban

fatsoen

prijsbewust

verzorgend

sociaal

gewoon

respect

... 'unusual suspects'

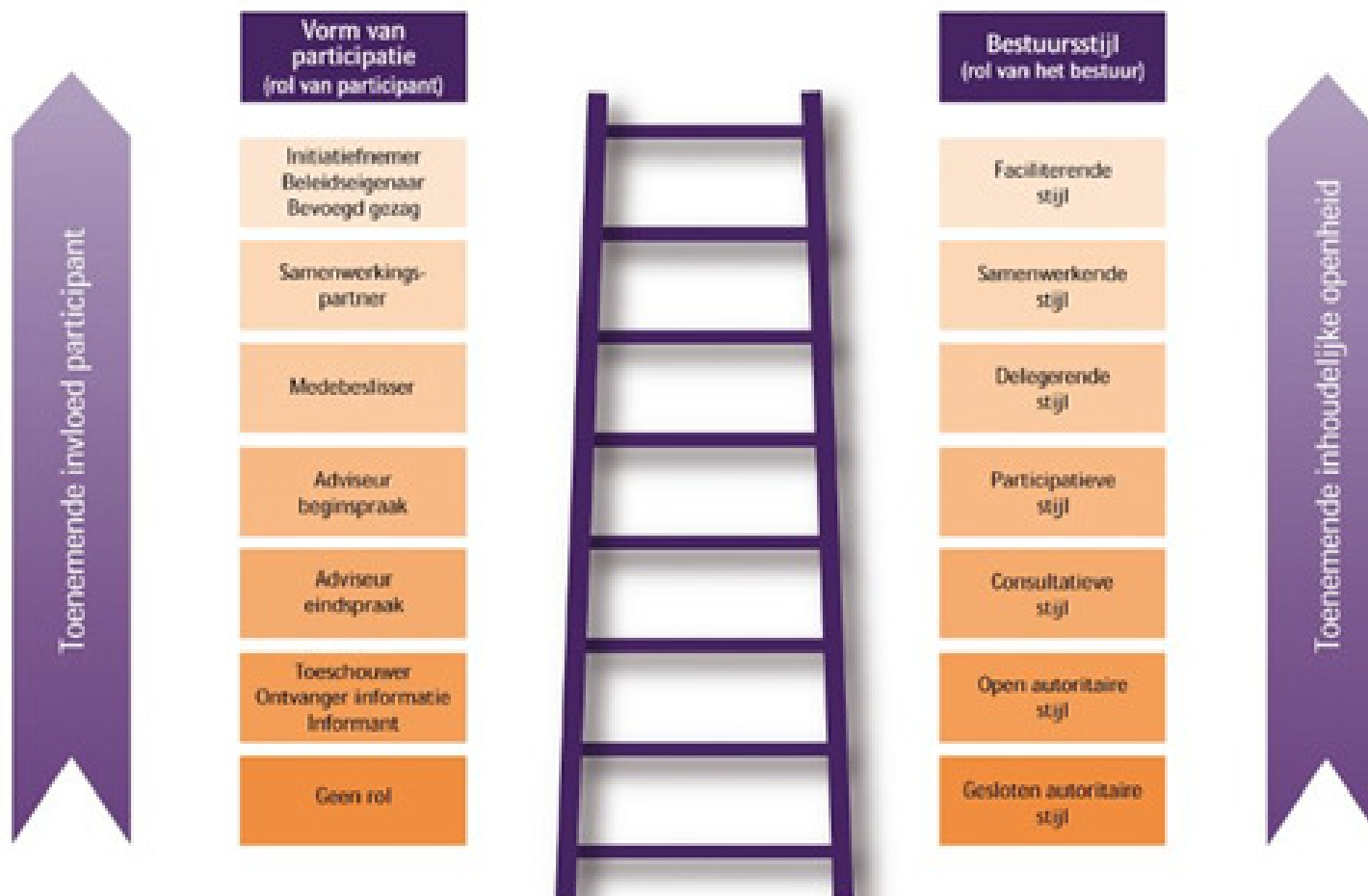
... DIFFERENT POINTS OF VIEW..!

Netwerk benaderen:

- VluchtelingenWerk
- Zorg
- Onderwijs
- Multiculturele vrouwen
- ...

Participatieladder

© Partners+Pröpper 2009

Organisch proces

- Fase 1: inventarisatie en werving van initiatieven (circa 25-35)
(groen schoolplein, stadslandbouw, revalidatiecentrum, pluktuin..)
- Fase 2: afspraken maken voor de verbinding naar Groene Loper
(kracht van collectief, ervaringen uitwisselen, gezamenlijke activiteiten)
- Fase 3: uitrollen, zichtbaar maken Groene Loper
(bijenlint Zwolle)
- Fase 4: uitbouw + nieuwe initiatieven
(professionaliseren, verduurzamen, andere leefstijlen betrekken)

- Onderschrijven de doelstelling van de Groene Lopers,
- zijn bijzonder door omvang, innovatie, betrokken groep, aanpak etc.
- Kunnen zichzelf na de initiatieffase in stand houden; ondernemerschap
- Worden gedragen door een groep van bewoners/inwoners en/of door bedrijven/organisaties/scholen/ etc. Dus geen éénpersoons initiatief
- Committeren zich aan het vormen van een Groene Loper met andere initiatieven (bijvoorbeeld fysiek via een bordje, gezamenlijke communicatie oid)
- Dienen het algemeen belang, zijn niet gericht op persoonlijke belangen en hebben geen winstoogmerk.

Wat wil een vrijwilliger?

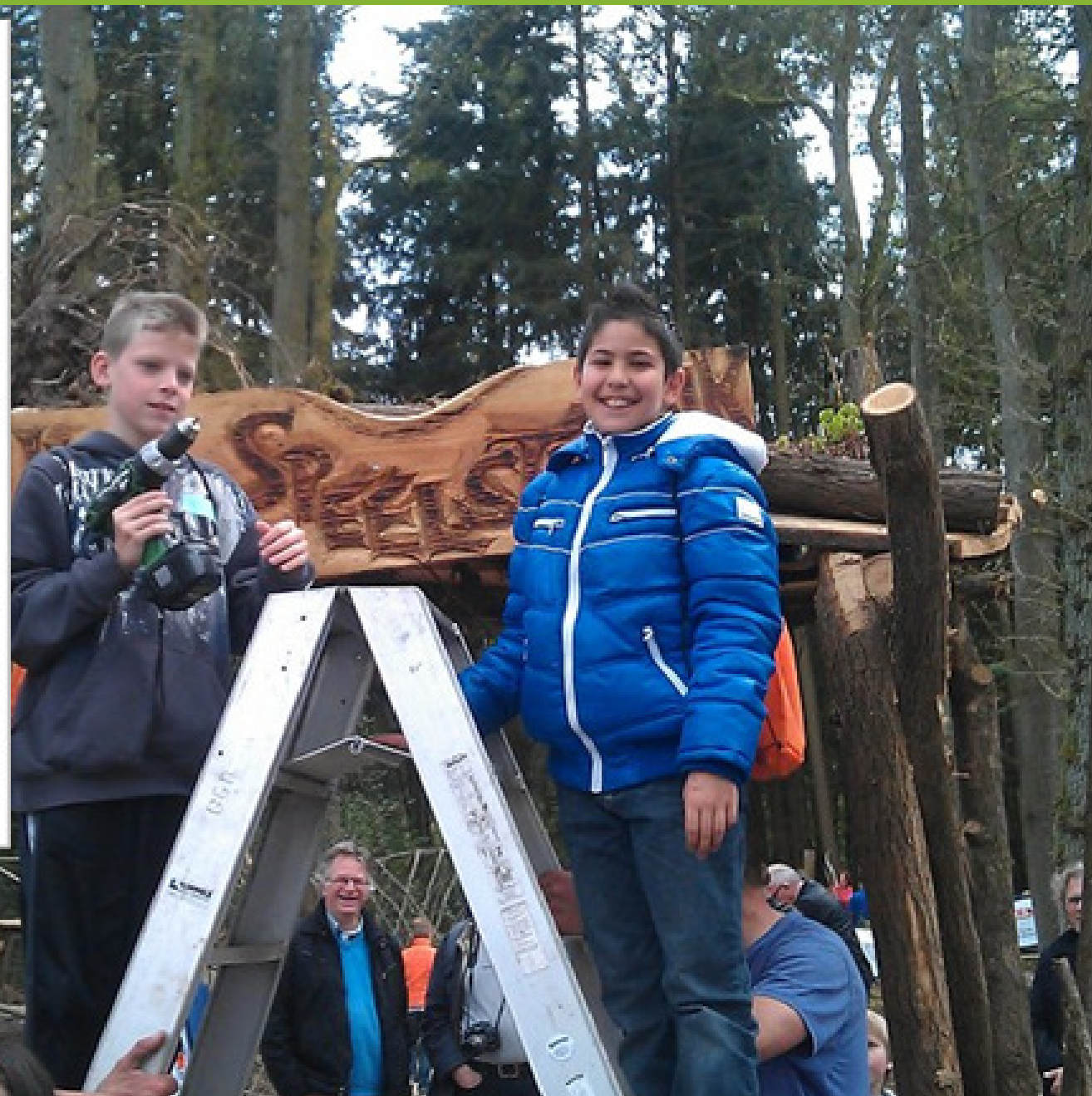
Ecozone Glanerbrug

Ommetjes in Overijssel

Ook kinderen en jongeren betrekken

Samenwerken is vooral leuk

Rol provincie:

Indirecte rol:

stimulerend, faciliterend, verbindend, meedenkend

Concreet:

- financiert ontwikkelen en onderhouden Netwerk
- beoordeelt en subsidieert Groene Lopers
- maakt deel uit van kernteam kennisnetwerk
- bezoekt enkele lokale bijeenkomsten maar vervult daarbij geen inhoudelijke rol
- speelt geen rol bij toekenning ondersteuningsbudget voor lokale initiatieven

Geleerde lessen:

- krachtige aanjager/trekker is essentieel om proces op gang te brengen
- zorg vanaf begin voor brede lokale projectgroep
- zorgvuldig omgaan met eenheid in verscheidenheid binnen Groene Lopers
- maak snel duidelijk wat meerwaarde van Groene Loper kan zijn voor "losse" initiatieven
- grote verscheidenheid in initiatieven is prachtig maar vraagt ook om extra aandacht
- verschillende doelgroepen betekent verschillende beleving en verschillende taal
- wees realistisch in je ambitie

De Groene Loper Almelo...

... is een bonte verzameling van prikkelende groene projecten en (buurt)initiatieven door de hele gemeente.

... stimuleert bestaande en nieuwe groene initiatieven, door deze uit te lichten, en hun kennis en enthousiasme te delen.

... verbindt, inspireert en nodigt alle Almeloërs uit om de natuur en het landschap, hun landschap, te beleven en hier zelf aan bij te dragen..

De Groene Loper Almelo: van de moestuin van de Voedselbank, van Kruidentuin Geertes Hof, van Idylle Almelo Noord Oost, tot bloemenweide Krikkengang.

Vragen???

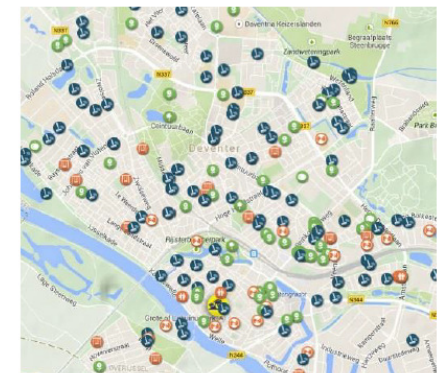

Fig. 1: honderden initiatieven op de Participatiekaart Deventer

Toekomstbeeld

De Groene Loper Deventer roept groene buurtprojecten op om mee te doen met NLdoet in maart, de Burendag in september, en de Natuurwerkdag in november. Deze dagen zijn prachtige aanleidingen om nog meer Deventenaren kennis te laten maken met lekker bezig zijn in het groen: goed voor gezondheid, gezelligheid en groen in en rond de stad!